

SPIS TREŚCI

WSTĘP	13
-------	----

CZĘŚĆ PIERWSZA: UTWORY LITERACKIE

ROZDZIAŁ I. DRUGIE OBLCZE CIEKAWOŚCI 27

1. Pewność siebie: Prometeusz i później 28
2. Od tabu do nauki 42
3. Sceptycyzm, agnostycyzm, *ignorabimus* 50
4. „Namiętność duszy” 63

ROZDZIAŁ II. MILTON W OGRODZIE EDENU 66

1. Sprzeciw wobec Adama i Ewy 66
2. Wersja stworzona przez Milтона 73
3. „Abym twą żądzę wiedzy zaspokoił
/ W granicach pewnych...” 81
4. Pochyła droga do mądrości 92

ROZDZIAŁ III. FAUST I FRANKENSTEIN 99

1. Mit Fausta 99
2. Wersje sprzeczne 104
3. Sceny z *Fausta* 110
4. Sceny z *Frankensteina* 118
5. Historie pokrewne 121
6. Człowiek faustowski: zasada nadmiaru 126

ROZDZIAŁ IV. ZALETY WSTRZEMIĘŻLIWOŚCI:

<i>MME DE LAFAYETTE I EMILY DICKINSON</i>	136
1. Ascetyzm w <i>Księżnej de Clèves</i>	138
2. Estetyzm w twórczości Emily Dickinson	150
3. Epikurejczyk na „Bankiecie wstrzemiężliwości”	163

ROZDZIAŁ V. WINA, SPRAWIEDLIWOŚĆ I EMPATIA
W TWÓRCZOŚCI HERMANA MELVILLE'A

<i>I ALBERTA CAMUSA</i>	170
1. <i>Billy Budd</i> jako alegoria realisty	171
2. <i>Obcy</i> jako opowiadanie wtajemniczonego	175
3. Porównanie obu fragmentów	179
4. Rozumienie, obwinianie, przebaczenie, darowanie winy	186
5. Wiedza jako przeszkoda	197

INTERLUDIUM: PODSUMOWANIE 202

1. Wiedza zakazana a wiedza dostępna	202
2. Konsekwencje wiedzy dostępnej	205

CZĘŚĆ DRUGA: PRZYPADKI RZECZYWISTE

ROZDZIAŁ VI. EKSPLOZJA WIEDZY: NAUKA

<i>I TECHNOLOGIA</i>	211
1. Bomba i genom	211
2. Syreni śpiew: nauka teoretyczna i stosowana	218
3. Pięć przykładów ograniczeń badań naukowych	223
Względy praktyczne: Archimedes	225
Względy rozsądku: rekombinant DNA	226
Względy prawne: Buck przeciw Bellowi i sędzia Holmes	238
Względy moralne: <i>Lebensborn</i> Himmlera	247
Względy mieszane: projekt ludzkiego genomu	256
4. Warunek ambiwalencji	264

ROZDZIAŁ VII. BOSKI MARKIZ 275

1. Przypadek Sade'a 277
2. Rehabilitacja proroka 286
3. Sprawa zbrodni na torfowiskach 309
4. Przestroga Teda Bundy'ego 314
5. Bliższe spojrzenie na Sade'a 324
6. „Czy trzeba spalić Sade'a?” 340
7. Prawda w ocenie 349

ROZDZIAŁ VIII. SFINKS I JEDNOROŻEC 361

1. Czego nie powinniśmy wiedzieć: instytucje nauki i sztuki 362
2. Zasłona niewiedzy i płomień doświadczenia 376
3. Ostatnie opowieści 385

DODATEK I: SZEŚĆ KATEGORII WIEDZY ZAKAZANEJ 391*DODATEK II: OKULTYZM* 403*DODATEK III: „SFINKS” FRANCISA BACONA* 407*PODZIĘKOWANIA* 411*BIBLIOGRAFIA* 413*INDEKS* 433